
Call for Papers

ZOON POLITIKON NR 7/2016 PROTESTY I RUCHY SPOŁECZNE W EPOCE GLOBALNYCH PRZEMIAN

Żyjemy w czasach wzmożonej aktywności budzących się obywateli, którzy coraz częściej decydują się zaangażować w ruchy społeczne wyrażając swój protest i oburzenie. Ostatnie lata były okresem gorących wystąpień i niepokojów społeczno-politycznych w Europie i na świecie. Śledzimy te procesy, począwszy od rewolucji, jaka przetoczyła się przez Północną Afrykę w 2011 roku, przez hiszpański ruch *indignados*, manifestacje powyborcze w Rosji, okupowanie przestrzeni miejskiej w Stanach Zjednoczonych przez *Occupy Wall Street*, turecką opozycję na placu Taksim, po europejskie protesty STOP ACTA, czy wreszcie rewolucję ukraińską, której symbolem jest Euromajdan. Nie jest to pełna lista, ale wszystkie te formy mobilizacji obywatelskiej miały jeden wspólny mianownik: ich celem była zmiana reguły gry.

Coraz częściej i coraz więcej grup społecznych decyduje się, aby zmanifestować swoje przekonania czy nadzieje, aby przypomnieć o sobie i swoich prawach, albo pójść dalej i wyrazić swój gniew, który się rodzi z marginalizacji, izolacji i doświadczania przemocy symbolicznej i fizycznej. Manifestacje najczęściej skupiają się w konkretnej przestrzeni miejskiej, na ulicy, w parku, na placu, na stadionie. Można mówić o pewnej bezradności w opisie tych zjawisk, skoro amerykański badacz ruchów społecznych, Jeffrey C. Goldfarb, proponuje dla ich nazwania określenie *nowe nowe ruchy społeczne*. Ich erupcji towarzyszy rekordowo niskie zaufanie do partii politycznych, do europejskiego establishmentu, słabość związków zawodowych oraz niewykorzystanie potencjału tzw. „trzeciego sektora”. Dodatkowy czynnik to powszechne korzystanie z technologii sieciowych, omijające tradycyjne kanały komunikacyjne, sprawdzone mechanizmy opiniotwórcze lub klasyczne rozwiązania bazujące na mediacji. Narasta obawa, że tradycyjne instytucje pośredniczące nie podołają narastającym konfliktom kulturowym i klasowym, co rodzi groźne konsekwencje w skali globalnej. Pojawia się widmo „rozchwianej” globalizacji, będącej zarówno przyczyną jak i kumulacją narastających kryzysów gospodarczych, społecznych i kulturowych. Ich ostrym wyrazem są fale migracyjne i terroryzm. Badacze ruchów społecznych zwracają przy tym uwagę, że nie jest możliwe wskazanie jakiegoś jednego, centralnego konfliktu, i tym samym ruchu społecznego, skoncentrowanego na walce o główną stawkę z wyodrębnionym przeciwnikiem. Obserwujemy w to miejsce fragmentaryzację współczesnych ruchów społecznych. Ich mnogość i słaba czytelność celów stanowi nie lada problem dla badaczy, próbujących zrozumieć i opisać te zjawiska.

Najnowszy numer „Zoon Politikon” chcemy poświęcić szerokiemu wachlarzowi interdyscyplinarnych analiz teoretycznych, ze szczególną uwagą dla prac bazującym na badaniach empirycznych. Roboczym obszarem naszych poszukiwań są protesty i ruchy społeczne, mające w tle globalne przemiany gospodarcze, społeczno-polityczne, religijne i kulturowe.

Serdecznie zapraszamy Autorów i Autorki do przedstawienia swoich analiz ruchów społecznych, politycznych, obywatelskich, progresywnych, modernizacyjnych, wyrażających interes korporacyjny, konserwatywnych, religijnych, nacjonalistycznych fundamentalistycznych, destrukcyjnych (stosujących przemoc, terrorystycznych), ale też kulturowych, czy wręcz *lifestylowych*. Szczególny akcent, chcielibyśmy położyć na wykorzystywanie nowych środków komunikacji sieciowej we współczesnych protestach i ruchach społecznych. Nieprzypadkowo o rewolucjach „arabskiej wiosny” mówi się *twitterowe rewolucje*. Zachęcamy do nadsyłania analiz komparatystycznych, podkreślających różnice, jak i podobieństwa ruchów w kontekście danego kraju, regionu czy subregionu. Zwracamy się z prośbą o teksty zarówno teoretyczne jak i empiryczne, dotyczące poziomu kulturowego jak i subiektywnego, indywidualnego, łączące perspektywy mikro i makro w badaniu ruchów społecznych.

Szczególnie zależy nam na refleksji nad następującymi kwestiami:

- Jaki sens społeczny lub polityczny mają współczesne ruchy społeczne i czym różnią się od ruchów z przeszłości?
- Jaki mają repertuar narzędzi mobilizacyjnych, jak podejmowane są decyzje w rozproszonych sieciach, jak budują się relacje, w których przenikają się świat realny z wirtualnym?
- Czy i gdzie występuje moment wspólnotowy, jak wyłaniają się liderzy, o ile są potrzebni?
- W jakich warunkach ruch społeczny doprowadza do zmiany, której kierunek jest zgodny z jego celami, albo poza te cele wykracza?
- Jak klasa polityczna próbuje wykorzystywać aktywność ruchów społecznych i z jakim skutkiem?
- Czy i jak ruchy społeczne wyprzedzają zmiany polityczne?

Pozwalamy sobie przypomnieć Autorom i Autorkom, że zgodnie z założeniami redakcji „Zoon Politikon”, w każdym numerze publikujemy także teksty wykraczające poza jego temat przewodni. Zapraszamy Autorów i Autorki do nadsyłania artykułów poświęconych zjawiskom, które przynależą do szeroko pojętego życia publicznego, analizujących je z perspektywy socjologicznej, politologicznej, filozoficznej. Zachęcamy także do nadsyłania krótszych recenzji, polemik lub komentarzy.

Redaktorzy prowadzący numeru:
dr Paweł Kuczyński, dr Łukasz Jurczyszyn

Teksty prosimy nadsyłać na adres redakcji:

zoonpolitikon@civitas.edu.pl

do 30.09.2016